

veiligheidsregiozhz >>

provincie HOLLAND
ZUID

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Deltaprogramma |

Gemeente Rotterdam

HANDREIKING KOPPELEN VAN REDDINGSOPERATIE AAN PUBLIEKE SCHUILLOCATIE

Handvatten voor de reddingsoperatie van
hulpdiensten rond publieke schuillocaties tijdens
overstromingen

Abstract

Als een veiligheidsregio publieke schuillocaties inzet tijdens een overstroming om mensen en huisdieren te redden, is het van belang dat mensen die gebruik maken van de publieke schuillocaties tijdig worden gered. Deze handreiking geeft handvatten voor de voorbereiding op een dergelijke reddingsoperatie.

Lizza van der Klei

Lizza@Plan-BCrisismanagement.nl

<i>Denktank</i>		
<i>Lizza van der Klei</i>	Plan B Crisisbeheersing	Trekker, documentenonderzoek, auteur
<i>Eddy van Well</i>	VR ZHZ	Vorbereiding, workshop
<i>Rik Heinen</i>	Gemeente Dordrecht	Vorbereiding, workshop
<i>Marcel Matthijsse</i>	VR ZL	Workshop
<i>Anouk Ros</i>	Rode Kruis	Interview, workshop
<i>Pieter van Ingen</i>	Defensie, NRV	Interview
<i>Ronald Stoffer</i>	Nationale Politie	Interview
<i>Gertjan Winter</i>	VR ZW	Workshop
<i>Frits Vermeij</i>	Defensie, WS Rijnland	Workshop
<i>Mark Peeters</i>	VR ZHZ	Workshop
<i>Diana Lippmann</i>	VRZHZ	Verslaglegging
<i>Definitieve versie</i>	d.d. 31-3-2020	

INHOUD

1.	Inleiding.....	3
1.1	<i>Aanleiding.....</i>	3
1.2	<i>Doelstelling.....</i>	3
1.3	<i>Aanpak.....</i>	4
1.4	<i>Relatie met andere plannen.....</i>	4
2.	Publieke Schuillocatie	5
2.1	<i>Realisatie voorzieningen en locatiecoördinatie.....</i>	5
2.2	<i>Informatie-uitwisseling met hulpverlening.....</i>	5
2.3	<i>Uitgangspunten publieke schuillocaties.....</i>	6
3	Reddingsoperatie rond publieke schuilplekken.....	8
3.1	<i>Organisatie reddingsoperatie.....</i>	8
3.2	<i>Informatie-uitwisseling met locatiecoördinator.....</i>	9
3.3	<i>Uitgangspunten reddingsoperatie.....</i>	10
4	Verbinden van twee werelden.....	12
4.1	<i>Fasen van dreiging en overstroming.....</i>	12
4.2	<i>Beeld bij schuillocatie.....</i>	12
4.3	<i>Beeld bij reddingsoperatie.....</i>	13
4.4	<i>Inzet hulpverlening rond schuillocaties</i>	15
	Bijlage 1 Stappen bij inzet publieke schuilplekken bij (dreigende) overstromingen.....	17
	Bijlage 2 Overzicht van gerelateerde documenten.....	23

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Binnen het Deltaprogramma Rijnmond Drechtsteden (DPRD) wordt door diverse partijen samengewerkt op het gebied van waterveiligheid. Naast het voorkomen van overstromingen is het beleid ook gericht op het beperken van de gevolgen van een overstroming en rampenbestrijding, oftewel meerlaagsveiligheid. Daarnaast is de voorkeursstrategie binnen het DPRD dat in de gebieden waar preventieve evacuatie slechts beperkt mogelijk is, verticaal evacueren naar hogere plekken in het gebied de uitgangspositie moet zijn. Gesteld wordt dat veiligheidsregio's en gemeenten moeten zorgen voor de borging van horizontale evacuatie en verticale evacuatie via zelfredzaamheid, risico- en crisiscommunicatie en reddingsoperatie. Om de kansen voor evacuatie te verbeteren, moeten deze randvoorwaarden worden geconcretiseerd en gerealiseerd, aldus de voorkeursstrategie. Om deze strategie te borgen is er een verdere uitwerking nodig van de mogelijkheden voor verticale evacuatie. In 2019 is hiervoor een Programma van eisen voor schuillocaties opgesteld¹. Hiermee kan de geschiktheid van objecten als schuillocatie worden gecontroleerd en de eisen voor nieuwe locaties worden vastgesteld. In dit Programma van eisen wordt ervan uitgegaan, dat de mensen een week na de overstroming worden gered door hulpdiensten, of dat de mensen de schuillocatie op eigen kracht verlaten. Daarbij bestaat het redden van deze mensen uit een mix van zelfredzaamheid, samenredzaamheid en hulp door de overheid. Bevolkingszorg bepaalt de inzet van schuillocaties en alerteren en informeren beheerders van schuillocaties.

Zodra veiligheidsregio's de publieke schuillocaties inzetten bij (dreiging van) overstromingen is het van belang, dat de redding van getroffen vanuit deze schuillocatie ook goed geborgd is. Om dit vorm te geven is voorliggende handreiking opgesteld.

1.2 DOELSTELLING

Om getroffen die in de publieke schuillocatie verblijven te kunnen redden, moeten enkele randvoorwaarden worden geborgd; zowel aan de kant van de publieke schuillocatie als aan de kant van de reddingsoperatie. Denk hierbij aan onderwerpen zoals informatiemanagement, verkenning van het overstroomd gebied², informatievoorziening, extra mensen en middelen voor de reddingsoperatie. Voorliggende handreiking geeft handvatten voor de voorbereiding van deze reddingsoperatie.

¹ Programma van eisen Schuillocaties bij ernstige wateroverlast en overstromingen, HKV, September 2019

² Het rampgebied wordt in kaart gebracht met verkenningcapaciteit (via lucht, water en land), waardoor omvang gebied, impact, risico's en prioriteiten in beeld worden gebracht.

1.3 AANPAK

Deze handreiking is tot stand gekomen op basis van:

- Een documentenonderzoek
- Het opstellen van een overzicht met relevante thema's ten aanzien van de koppeling schuilplekken en reddingsoperatie³
- Drie interviews met relevante hulpverleners
- Eén workshop met experts vanuit verschillende disciplines, gericht op het uitwerken van relevante onderwerpen voor de koppeling van de reddingsoperatie van de veiligheidsregio aan dat van publieke schuilplekken

1.4 RELATIE MET ANDERE PLANNEN

Voor een goed begrip van deze handreiking, is enige kennis van de handreikingen die zijn voortgekomen uit onder andere de landelijke projecten Water en Evacuatie⁴ en WAVE2020 en het project van DPRD ten aanzien van de ontwikkeling van publieke schuillocaties, gewenst. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de belangrijkste relevante handreikingen.

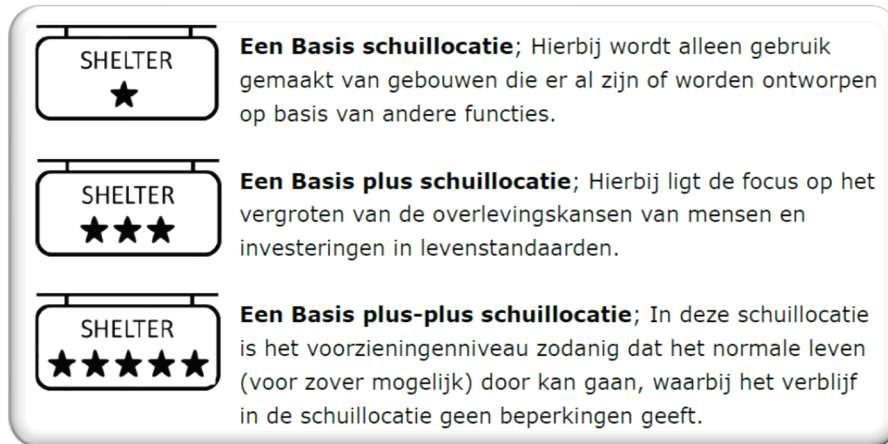
³ In bijlage 1 is dit overzicht opgenomen.

⁴ Deze handreikingen zijn in 2017 uitgekomen.

2. PUBLIEKE SCHUILLOCATIE

2.1 REALISATIE VOORZIENINGEN EN LOCATIECOÖRDINATIE

In het Programma van eisen voor publieke schuillocaties is opgenomen dat schuillocaties worden uitgevoerd met voorzieningen tussen de basis en de basisplus zoals hieronder weergegeven in de afbeelding.

Er wordt van uitgegaan wordt dat gebouwen zoals ze zijn ontworpen aangevuld worden met enkele maatregelen (en mogelijk investeringen) gericht op een minimale levensstandaard. Voor een geslaagde reddingsoperatie rond de publieke schuilplek is met name noodstroom, noodverlichting, een informatiepunt (zoals borden en/of een omroepinstallatie) en communicatiepunt (bv. Satellietelefoon), van belang. Deze maken onderdeel uit van de locatie.

Bevolkingszorg van de gemeente bereid de ontwikkeling van deze schuillocatie in samenwerking met de beheerder van de locatie voor en is ook verantwoordelijk voor uiteindelijk inzet van deze publieke schuillocaties bij een (dreigende) overstroming.

De inzet van een publieke schuillocatie bij (dreigende) overstromingen wordt bij de publieke schuillocatie gecoördineerd door de beheerder daarvan, of door een medewerker van de multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie. Afhankelijk van de situatie ter plaatste, kan iemand van bevolkingszorg, brandweer, politie of defensie de coördinatie op de locatie overnemen. Deze coördinerende rol, die door een beheerder of een medewerker van de crisisbeheersingsorganisatie wordt ingevuld, wordt voor het gemak in deze handreiking 'locatiecoördinator' genoemd.

2.2 INFORMATIE-UITWISSELING MET HULPVERLENING

Voor een goede reddingsoperatie rond publieke schuillocaties is informatie-uitwisseling een belangrijk vereiste. Dit betekent, dat informatie-uitwisseling tussen de genoemde locatiecoördinator van de publieke schuillocatie en de reddingsoperatie moet worden voorbereid. Dit betreft de volgende zaken:

- Het multidisciplinair delen van bereikbaarheidsgegevens van de locatiecoördinator(en) via planvorming.
- Realisatie van een communicatiepunt op de publieke schuillocatie, het operationeel maken daarvan en het multidisciplinair delen van

(bereikbaarheids)gegevens van het communicatiepunt voor informatie-uitwisseling tussen de locatiecoördinator en reddingsoperatie/hulpverlening tijdens een (dreigende) overstroming.

- Realisatie van een informatiepunt op de publieke schuillocatie en het operationeel maken daarvan voor informatie-uitwisseling met getroffen conform het Programma van eisen. Bevolkingszorg en de locatiecoördinator(en) stellen samen de werkwijze vast. Zelfredzaamheid binnen de publieke opvanglocatie is daarbij een uitgangspunt. Informatie over de reddingsoperatie en zelfredzaamheid, wordt via dit informatiepunt gedeeld.

Het communicatiepunt zal worden ingezet om voor de reddingsoperatie relevante onderwerpen te bespreken. In onderstaand overzicht staan enkele onderwerpen genoemd.

- Hoe diep ligt de publieke schuillocatie? (Denk ook aan zonering)
- Hoeveel schuilplekken zijn beschikbaar?
- Hoeveel mensen schuilen er, en hoe vit en zelfredzaam zijn ze? Is er begeleiding aanwezig? Is de sfeer goed?
- Is er voldoende eten, drinken en medicijnen beschikbaar?
- Zijn er huisdieren aanwezig?
- Hoe lang is de situatie leefbaar in de opvanglocatie? (Noodvoorzieningen en informatie verwanten beschikbaar?)
- Is er andere relevante informatie voor de reddingsoperatie bij deze schuillocatie van belang?

2.3 UITGANGSPUNTEN PUBLIEKE SCHUILLOCATIES

Voor veiligheidsregio's die publieke schuillocaties inzetten bij overstromingsdreiging, zijn enkele uitgangspunten voor die locaties opgesteld om de reddingsoperatie mogelijk te maken. Uitgangspunten worden in de koude fase opgenomen in de voorbereiding en planvorming. In de warme fase, als de overstroming dreigt, wordt volgens het genoemde uitgangspunt gewerkt. De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- De publieke schuilplekken worden op basis van een impactanalyse en het bijbehorende handelingsperspectief in het gebied aangewezen. In de koude fase wordt het publiek bewust gemaakt van de mogelijkheden van de publieke schuillocaties.
- Bevolkingszorg faciliteert het geschikt maken schuillocatie, inclusief beheer voorraden en administratie. Zelfredzaamheid bij de locatiecoördinatie wordt bevorderd (Programma van eisen). Zodra de locatie overstroomd raakt en/of geen beheerder van de schuillocatie beschikbaar is, zorgt bij voorkeur bevolkingszorg binnen de mogelijkheden van de crisisbeheersingsorganisatie voor een locatiecoördinator vanuit de overheid.
- Bevolkingszorg faciliteert de beheerder (tijdens preparatie en mogelijk tijdens de inzet) om een informatiepunt en communicatiepunt te realiseren (volgens het Programma van eisen). Tijdens de inzet kan dus ook een locatiecoördinator via de crisisbeheersingsorganisatie worden betrokken. Het communicatiepunt verzorgt de verbinding met hulpdiensten. Bevolkingszorg heeft hierin de leiding.
- Aangezien de publieke schuillocatie levensreddend wordt ingezet, kan ook als er geen beheerder aanwezig is, of als de voorbereiding van de schuillocatie niet klaar is, de publieke schuillocatie worden ingezet. In zo'n geval moet daarover via

crisiscommunicatie worden geïnformeerd en zal er nadien meer inzet moeten worden gepleegd om de mensen te redden.

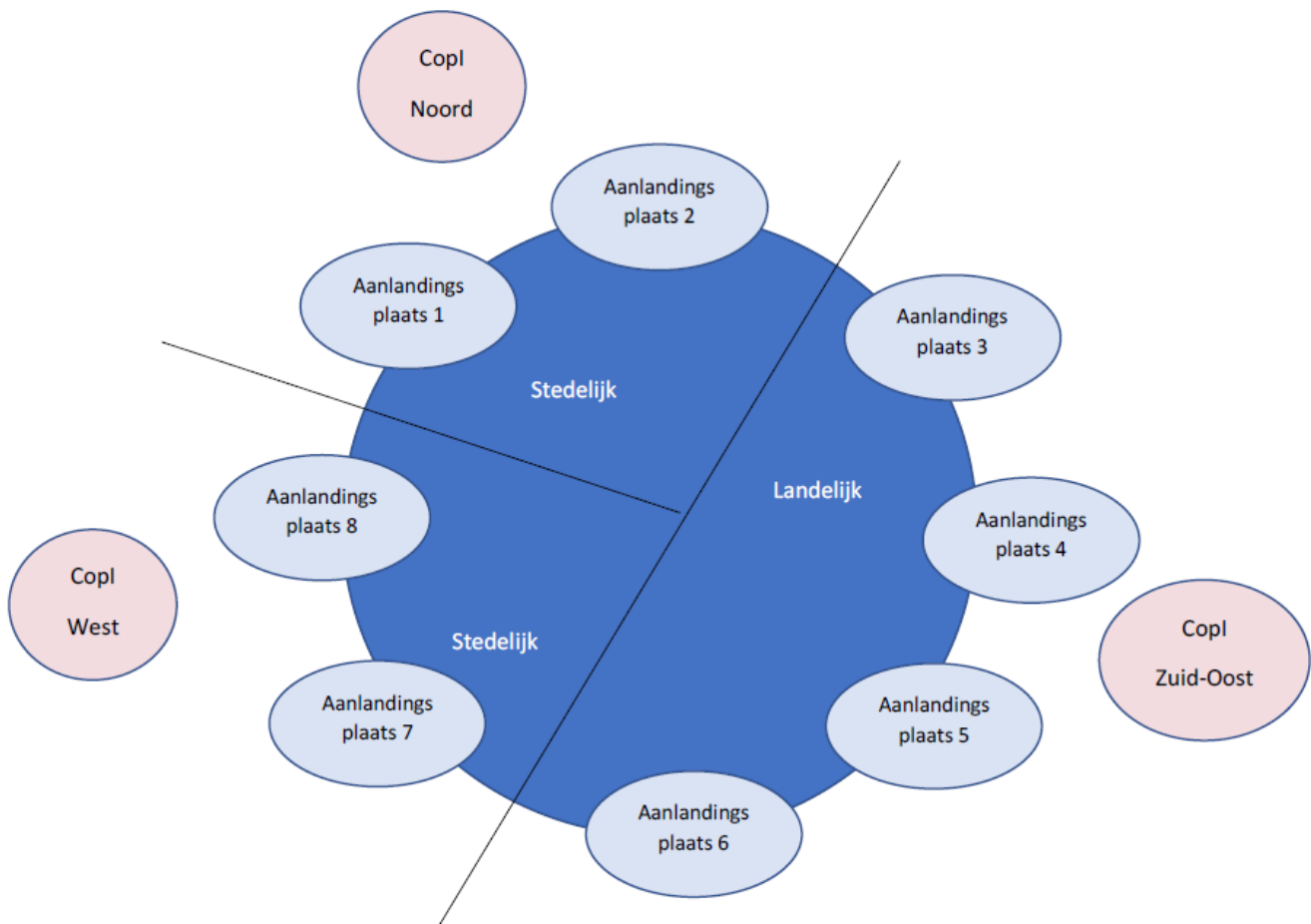
- Publieke schuillocaties worden voor zowel zelfredzamen als verminderd zelfredzamen met hun begeleiding ingezet. Dat betekent dat tijdens de reddingsoperatie een flexibele inzet van type hulpverleners en hun middelen wordt verwacht op de locatie. Zelfredzamen kunnen ook ondersteunen bij de redding van verminderd zelfredzamen.
- Huisdieren kunnen met hun eigenaar schuilen. Het kan zijn, dat dit voor een selectie aan publieke schuilplekken mogelijk is, of wordt gemaakt. Dit betekent dat die publieke schuilplekken daarvoor voorzieningen hebben getroffen. Men moet wel zoveel mogelijk eigen eten voor de huisdieren meenemen.
- Om rust te houden op de publieke schuillocatie en zelfredzaamheid te faciliteren, is het wenselijk via noodstroom, internet en een laptop beschikbaar te hebben voor getroffen, met als doel informatie-uitwisseling met verwanten mogelijk te maken. Denk hierbij aan 'Ikbenveilig.NL'.
- Spontane schuillocaties die via verkenning in beeld worden gebracht, worden ook bij de reddingsoperatie betrokken.
- Bevolkingszorg, GHOR en Rode Kruis worden alleen op de publieke schuillocatie ingezet als zij dit veilig genoeg vinden.

3 REDDINGSOPERATIE ROND PUBLIEKE SCHUIPLEKKEN

3.1 ORGANISATIE REDDINGSOPERATIE

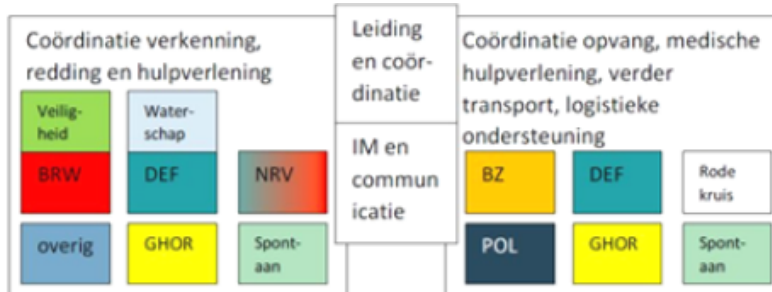
In het kader van het Redden van mens en dier⁵ tijdens (dreiging van) overstromingen zijn er enkele afspraken gemaakt. Globaal gaan we daar hierop in, om inzicht te krijgen in wijze waarop de reddingsoperatie georganiseerd is tijdens de overstroming.

Er wordt gewerkt met aanlandingsplaatsen aan de rand van het overstromingsgebied. Van daaruit wordt gecoördineerd en worden mensen, eventueel na medische controle en behandeling, vanuit het overstroomd gebied naar veiliger plekken vervoerd. Afhankelijk van het overstromingsscenario worden deze aanlandingsplaatsen aangewezen. Hieronder is dat schematisch weergegeven. De blauwe cirkel geeft het overstromingsgebied weer.

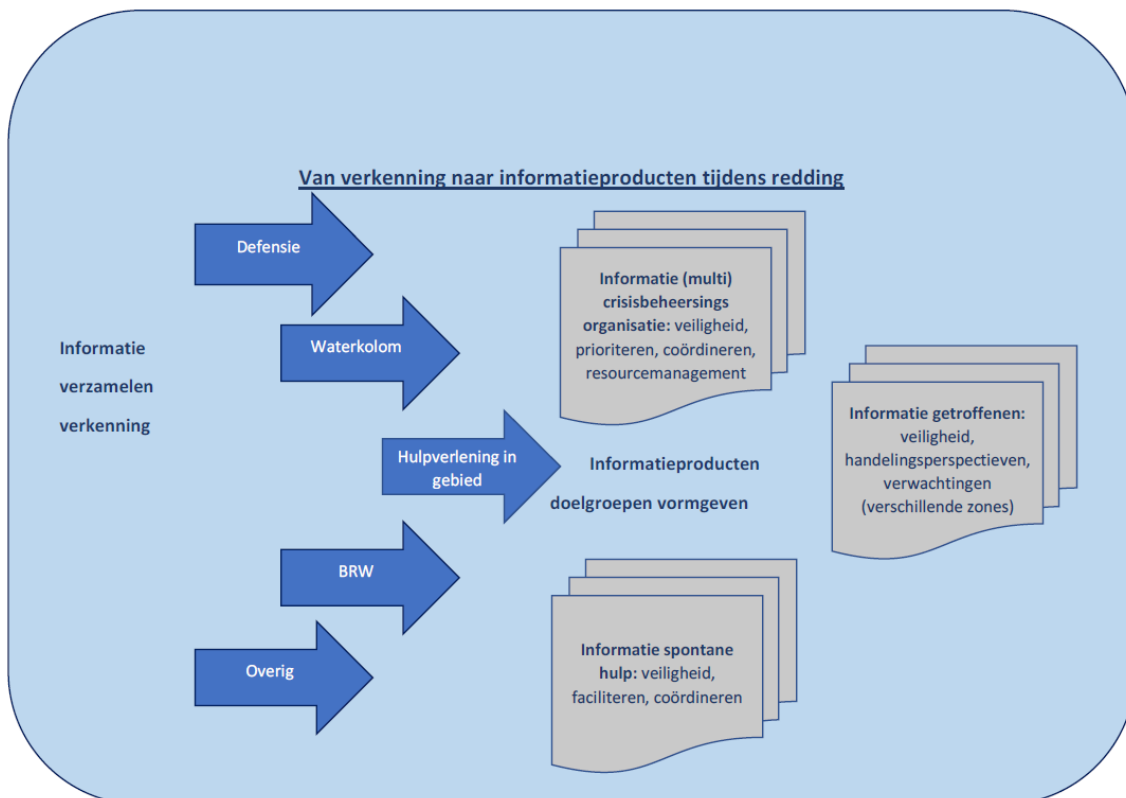
⁵ In het kader van het project WAVE2020 komt naar verwachting de tweede helft van 2020 een handreiking Redden van mens en dier uit

Op de aanlandingsplaatsen is een splitsing van de coördinatievraag mogelijk. In een COPI of een daarop lijkende structuur kunnen de drie hoofdtaken verdeeld worden in een tweetal overleggen, met verschillende deelnemers. In deze afbeelding zijn de hoofdtaken weergegeven en de betrokken partijen. 'Spontaan' staat in de afbeelding voor spontane hulp die wordt aangeboden en waarvan, gelet op beperkte capaciteiten van de hulpverlening, gebruik wordt gemaakt⁶.

3.2 INFORMATIE-UITWISSELING MET LOCATIECOÖRDINATOR

Zodra dat mogelijk is, zal de crisisbeheersingsorganisatie het overstromd gebied gaan verkennen. Op basis van de informatie die daaruit voortkomt kunnen de crisisbeheersingsorganisatie, getroffen en spontane hulp worden geïnformeerd. Voor de verschillende doelgroepen worden 'informatieproducten' samengesteld. In onderstaande afbeelding is schematisch weergegeven hoe informatie wordt verzameld en gedeeld. Informatie voor getroffen en spontane hulp kan onder andere via het communicatiepunt van publieke schuillocaties worden gedeeld.

⁶ In de handreiking "Redden van Mens en Dier na een overstroming" (2020) wordt beschreven hoe deze spontane hulp kan worden ingezet.

3.3 UITGANGSPUNTEN REDDINGSOPERATIE

Voor veiligheidsregio's die publieke schuillocaties inzetten bij overstromingsdreiging, zijn ook enkele uitgangspunten voor de reddingsoperatie beschreven. Uitgangspunten worden in de koude fase opgenomen in de voorbereiding en planvorming. In de warme fase wordt volgens de genoemde uitgangspunten gewerkt. Het betreft de volgende uitgangspunten:

- Veiligheid staat voorop voor beheerder, hulpverlening, spontane hulp en getroffen.
- Het evaluatieplan⁷ laat (als het goed is) zien waar alle publieke schuillocaties zich in het gebied bevinden. Deze start-informatie kan in de dreigingsfase worden benut voor de planning van de reddingsoperatie.
- Bevolkingszorg bepaalt de inzet van schuillocaties en alerteren en informeren beheerders/locatiecoördinator van schuillocaties.
- Bevolkingszorg faciliteert het geschikt maken van de schuillocatie. Zodra de locatie overstroomd raakt en/of geen beheerder van de schuillocatie beschikbaar is, zorgt bevolkingszorg binnen de mogelijkheden voor een locatiecoördinator vanuit de overheid⁸.
- Bevolkingszorg communiceert via het communicatiepunt met de locatiecoördinator om het informatiepunt van informatie te kunnen voorzien, transport van middelen en mensen naar locatie te ondersteunen en reddingsoperatie in gang te zetten.
- Bevolkingszorg, GHOR en Rode Kruis worden alleen op de publieke schuillocatie ingezet als dit veilig is. Eventueel kan men in teamverband met ondersteuning van NRV, brandweer, politie of defensie met veiligheidsmaatregelen het overstroomd gebied in. Om inzetijd van de hulpverlening na de overstroming terug te dringen, moeten tijdens dreigingsfase middelen en mensen strategisch worden verplaatst naar een locatie die niet bedreigd wordt.
- Publieke schuillocaties worden voor zowel zelfredzamen als verminderd zelfredzamen met hun begeleiding ingezet. Dat betekent dat tijdens de reddingsoperatie een flexibele inzet van type hulpverleners en hun middelen wordt verwacht.
- Huisdieren kunnen met hun eigenaar schuilen. De reddingsoperatie wordt hiervoor ingericht. Huisdieren en hun eigenaren worden niet gescheiden tijdens de redding.
- Bij de reddingsactie maak je een risicoafweging tussen tijdelijk laten zitten en verplaatsen. Dit kan betekenen dat sommige type getroffen e eerder worden gered dan anderen, afhankelijk van de vitaliteit van de mensen. Het verplaatsen van mensen kan immers extra risico's rond veiligheid en gezondheid met zich meebrengen.

⁷ Welke gebaseerd is op de impactanalyse van het gebied.

⁸ Zie pagina 5.

- De reddingsoperatie is gericht op het faciliteren van zelfredzaamheid, samenredzaamheid en ondersteunt verminderd zelfredzamen en begeleiders.
- Publieke schuillocaties aan rand overstroomd gebied kunnen worden benut als aanlandingsplaats reddingsoperatie.
- Zet beperkte capaciteit passend en effectief in. Denk daar vooraf over na.
- Spontane hulp wordt ingezet, waarbij veiligheid en coördinatie/logistiek niet uit het oog wordt verloren. Zie voor aanvullende informatie box 1.

BOX 1: SPONTANE HULP

Bij inzet van spontane hulp kan via een spontane-hulp-analyse inzichtelijk worden gemaakt welke hulp gebruikt kan worden, zodat 'vraag' en 'aanbod' op elkaar afgestemd kunnen worden en verwachtingen kunnen worden gemanaged. Het Rode Kruis heeft veel ervaring met het managen van spontane hulp en is daarvoor inzetbaar als ondersteuning van de hulpdiensten, bijvoorbeeld als contactpersoon en/of realisatie van een 'many to many' - internetomgeving. Er wordt duidelijk gecommuniceerd met spontane hulpverleners ten aanzien van:

- Wat doen de hulpdiensten
- Welke spontane hulp is nodig
- Duidelijke opdrachten voor spontane hulp
- Veiligheidsaspecten

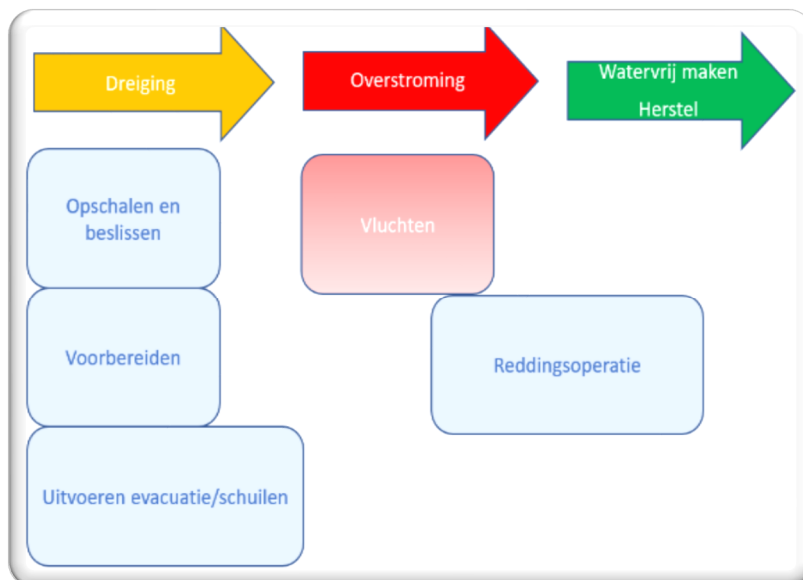
Spontane hulp op het water kan worden ingezet via duidelijk geformuleerde opdrachten en daar waar nodig gekoppeld aan de NRV, brandweer, politie en defensie (Constructie 'treintje'). Via de aanlandingsplaats kan spontane hulp 'te water' (indien mogelijk) aangemeld worden.

4 VERBINDEN VAN TWEE WERELDEN

4.1 FASEN VAN DREIGING EN OVERSTROMING

Om gered te kunnen worden uit de publieke schuillocatie, moeten de werelden van de reddingsoperatie en die van de publieke schuillocatie bij elkaar gebracht worden. Onder druk van een (dreigende) overstroming vindt dit plaats.

In onderstaande afbeelding zijn drie fasen opgenomen van de reddingsoperatie in het algemeen. Met name de fasen 'dreiging' en 'overstroming' zijn relevant voor de inzet van de publieke schuilplekken. Tijdens de dreiging worden de schuilplekken in gereedheid gebracht en mensen op de hoogte gesteld van de mogelijkheden rond schuillocaties. Publieke schuillocaties zijn voorzieningen voor mensen die tijdens de overstroming (noodgedwongen) achterblijven in het gebied en tijdelijk een schuilplek zoeken om te overleven. Er wordt vanuit gegaan dat men binnen zeven dagen wordt gered. Naarmate de schuillocatie betere voorzieningen heeft en operationeel is na de overstroming ontstaat er meer tijd voor de reddingsoperatie.

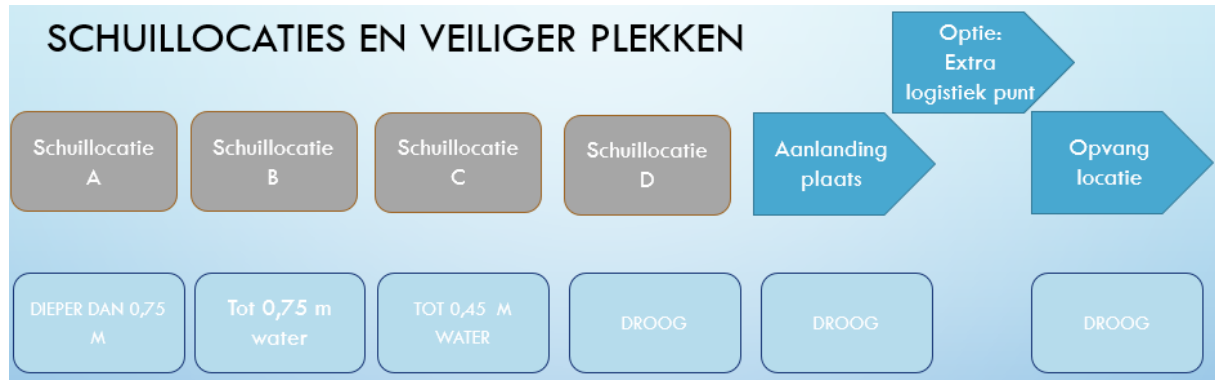

Naast de preparatiefase, bepalen hierboven genoemde fasen hoe de koppeling van de publieke schuillocaties aan de reddingsoperatie vorm krijgen. In bijlage 1 is een overzicht "Stappen bij inzet publieke schuilplekken bij dreigende overstromingen" opgenomen, waarin beschreven wordt waar je in de verschillende fasen aan moet denken in voorbereiding op een overstroming.

4.2 BEELD BIJ SCHUILLOCATIE

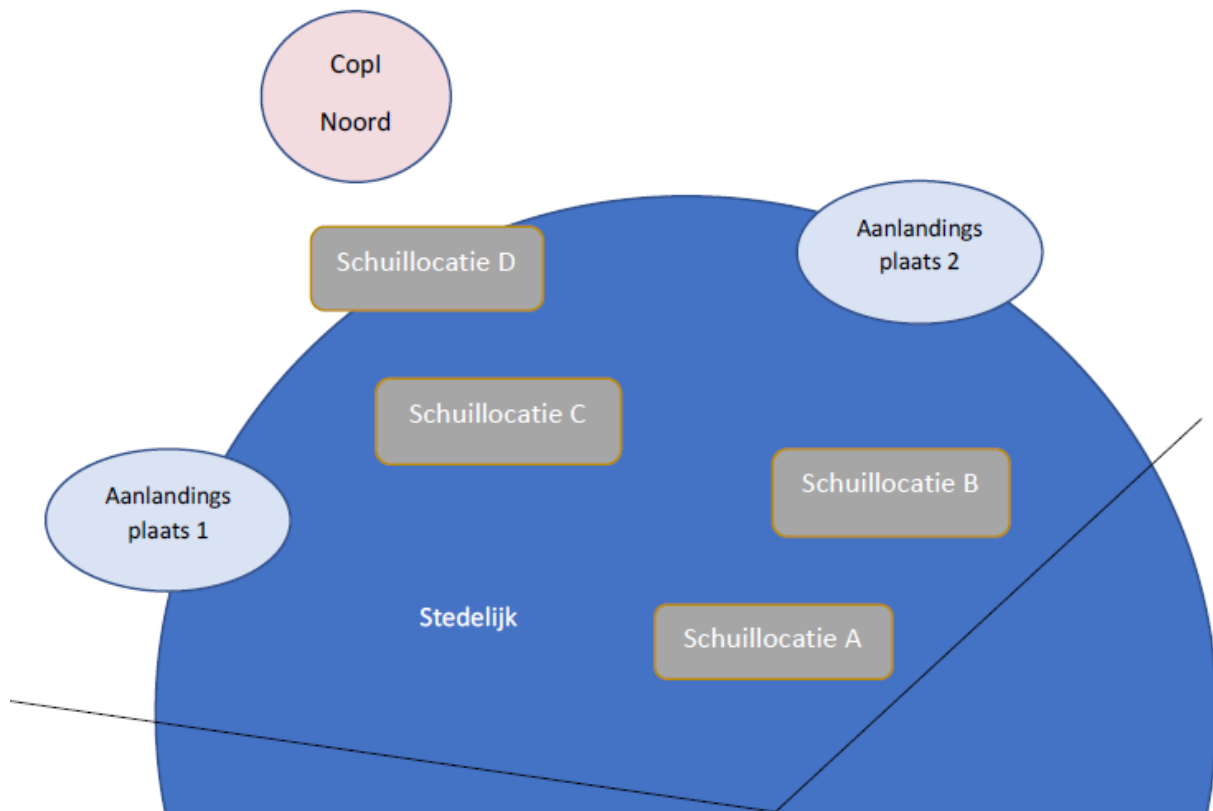
Gemeenten bereiden, als dat gelet op de ligging nodig is, de inzet van verticale evacuatie bij overstromingsdreiging voor door risico en crisiscommunicatie te gebruiken, publieke schuillocaties te realiseren en de reddingsoperatie voor die schuillocaties klaar te maken. De genoemde schuillocaties hebben door hun hoogte de mogelijkheid mensen te laten schuilen. Na de overstroming kunnen deze locaties in het water komen te liggen.

In onderstaande afbeelding is een schematische indeling gemaakt hoe de schuillocaties in het overstromde gebied kunnen komen te liggen. Afhankelijk van de overstromingsdiepte kunnen middelen worden ingezet om getroffenen te redden. Vanuit de schuillocaties zal men via aanlandingsplaatsen worden vervoerd naar veiliger plekken.

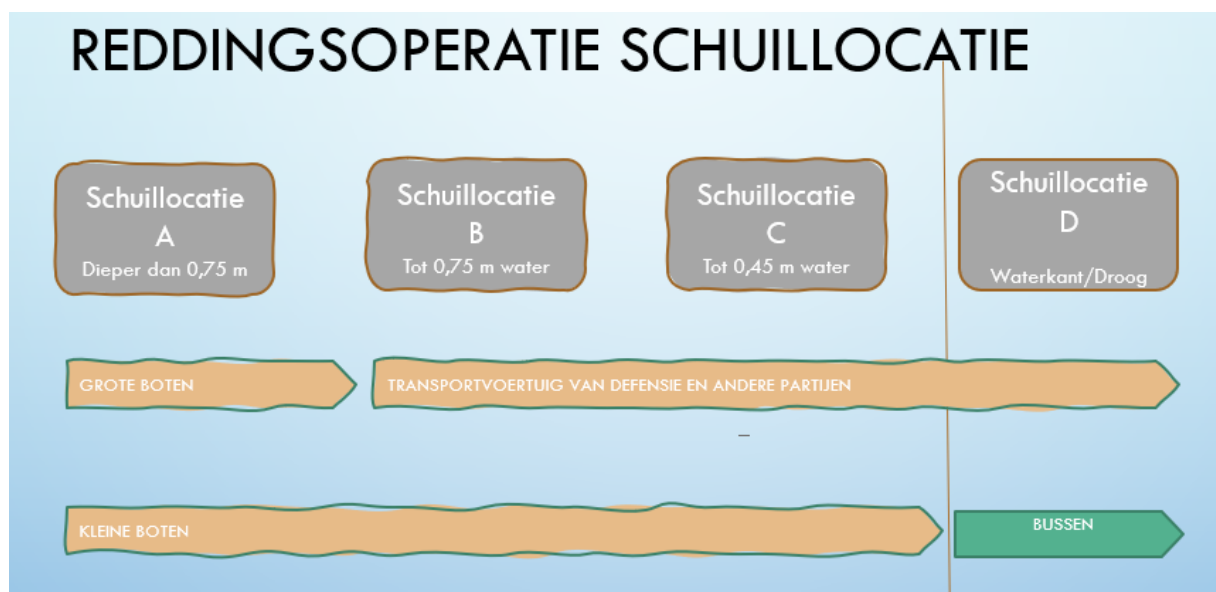

4.3 BEELD BIJ REDDINGSOPERATIE

De reddingsoperatie wordt met name vanuit de aanlandingsplaats georganiseerd in de buurt van de publieke schuillocatie. Getroffenen uit de schuillocaties worden daarheen geleid of vervoerd. Hieronder is meer gedetailleerd dan de afbeelding op pagina 8, schematisch weergegeven hoe dat eruit kan zien. Getroffenen van schuillocatie C en D kunnen via aanlandingsplaats 1 worden weggehaald uit het overstromde gebied, getroffenen uit schuillocatie A en B via aanlandingsplaats 2.

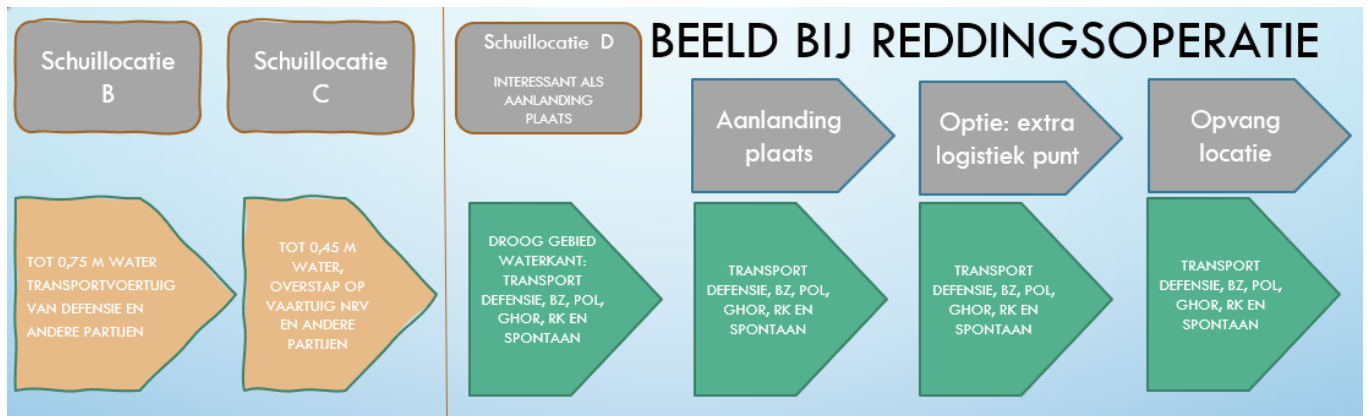

De reddingsoperatie bij de publieke schuillocatie is gericht op het in veiligheid brengen van de getroffen personen binnen zeven dagen. Het streven is om met de beperkte capaciteit van mensen en middelen zoveel mogelijk mensen te redden. Dit betekent dat er slimme combinaties moeten worden gemaakt ten aanzien van bijvoorbeeld transport. Schuillocaties (A) die dieper dan 0,75 meter onder water staan worden door vaartuigen benaderd. Schuillocaties (B) die tot 0,75 meter onder water staan kunnen met behulp van transportvoertuigen van bijvoorbeeld defensie worden benaderd. Vaartuigen van de NVR kunnen tot 0,45 m water mensen vanuit schuillocaties (C) ophalen. Schuillocaties (D) die droog liggen kunnen te voet verlaten of met behulp van transport van verschillende partijen. Schuillocatie D is interessant voor hulpverleningsdiensten om ingezet te worden als aanlandingsplaats omdat het aan de rand van het overstroomd gebied staat.

Afhankelijk van de mogelijkheden op de aanlandingsplaats, krijgen getroffen personen psychosociale hulp, worden ze klaar gemaakt om te worden opgehaald door eigen familie of vrienden, of worden ze begeleid voor verder vervoer naar een extra logistiek punt of tijdelijke opvanglocatie buiten het effectgebied van de overstroming.

Een extra logistiek punt kan worden ingericht, als de ruimte en/of capaciteit van een aanlandingsplaats te wensen overlaait. De tijdelijke opvanglocaties liggen vanwege cascade-effecten soms behoorlijk verderop. Een extra logistiek punt kan in dat geval als locatie dienen, waar getroffen personen psychosociale hulp kunnen krijgen, kunnen worden opgehaald door eigen familie of vrienden, of kunnen worden vervoerd naar de tijdelijke opvanglocatie. De wijze van organiseren is situatieafhankelijk.

4.4 INZET HULPVERLENING ROND SCHUILLOCATIES

Inzet van hulpdiensten rond schuillocaties wordt door de multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie van veiligheidsregio's bepaald. Hieronder wordt per dienst kort beschreven welke inzet zij in dat geval leveren.

- Bevolkingszorg: Tijdens preparatie zal Bevolkingszorg veel werkzaamheden rond de publieke schuillocaties uitvoeren. Tijdens de repressie zal dit samen met Brandweer, Politie, Defensie worden opgepakt. Bevolkingszorg informeert beheerder en organiseert de locatietoördinator, organiseert benodigde faciliteiten (Bedden, eten, etc.), maakt informatie en communicatiepunt op publieke schuillocaties operationeel met beheerder/ locatietoördinator, realiseert risico en crisiscommunicatie over inzet publieke schuillocaties, coördineert op aanlandingsplaatsen (begeleiding getroffenen) en opvanglocatie. Faciliteert zelfredzaamheid met informatie, mensen en middelen. Transport vanaf aanlandingsplaatsen wordt multidisciplinair geregeld.
- De brandweer kan worden ingezet voor: het inrichten van schuillocaties, menskracht, lokale kennis, capaciteit coördinatie, communicatie, verbindingen en inschatten gevaarstelling
- De GHOR realiseert acute gezondheidszorg door middel van: triage, behandelen, vervoeren, verspreiding gewonden, coördinatie en psychosociale hulpverlening bij extra logistiek punt of opvang
- De politie wordt ingezet voor: afzetten & afschermen, helikopers, inzet van buitengewone bevoegdheden, pers op afstand houden, handhaving bij schuilplekken, verkeersgeleiding, bewaking, lokale kennis met behulp van wijkagent, beheersen van maatschappelijke onrust, identificatie en hosting van buitenlandse teams
- Defensie wordt ingezet voor realisatie: opvang, logistieke inrichting aanlandingsplaatsen, levensbehoeften, inzet transport, pontons, grote speakers, menskracht, generatoren en bewaking
- De Nationale Reddingsvloot levert de bemande reddingsvloot, informatie over handelingsperspectieven aan getroffenen en transport van middelen

- Het Rode Kruis is in te zetten voor ondersteuning van Bevolkingszorg en GHOR, hulp bij informatie-uitwisseling, realisatie van logistiek (Bedjes, hulpmiddelen etc.), website 'Ik ben veilig', coördineren spontane hulp en inzet van een portofoonnetwerk
- Spontane hulp wordt ingezet met behulp van randvoorwaarden (Zie box 1 pagina 11).

BIJLAGE 1 STAPPEN BIJ INZET PUBLIEKE SCHUILPLEKKEN BIJ (DREIGENDE) OVERSTROMINGEN

A	Vorbereidingsfase Koude fase	Afstemming	Activiteiten	Resultaat
1	Analyse type overstromingsgebied en bepalen aantal publieke schuilplekken en locaties (op basis van Impactanalyse, rapport HKV, handreiking redden)	Gemeente, brandweer, politie, GHOR, defensie waterschap(pen), RWS,	In beeld brengen welke locaties geschikt zijn, of waar ze 'in de toekomst' aangewezen moeten worden.	*Aanwijzen publieke schuilplekken in (regionaal) gebied. *'Kaartlaag' samenstellen publieke schuilplekken? *Onderdeel van handelingsperspectieven ontwikkeld in het kader 'water en evacuatie'
2	Afspraken maken met beheerders publieke schuilplekken, en borgen gesprekken met toekomstige beheerders van nieuwe panden.	Bevolkingszorg (hierna: BZ) met beheerders	Afspraken maken over: contactpersonen, gegevens, faciliteiten, verwachtingen, crisiscommunicatie, verplichtingen over en weer.	*Plan 'Operationeel maken publieke schuilplekken' *Afspraken met beheerders: wijze van communiceren tussen beheerder en BZ, over opvangcapaciteit, faciliteiten, voorzien in crisiscommunicatie met inwoners *Werkwijze om toekomstige beheerders te benaderen voor afspraken
3	'Kaartlaag' publieke schuilplekken combineren met kaartlagen van impactanalyse	Na traject impactanalyse 'kaartlaag' publieke schuilplekken combineren met kaartlagen/informatie impactanalyse. Aandachtspunten 'evacuatie verticaal' multidisciplinair uitwerken.	Combineren van 'kaartlagen' om pl. schuilplekken als onderdeel van integrale aanpak tijdens overstromingen in planvorming te borgen. Opnemen in planvorming.	Borging van de 'kaartlaag' publieke schuilplekken binnen monodisciplinaire en multidisciplinaire plannen.

⁹ Onder 'kaartlaag' wordt hier verstaan: een geprepareerde gebiedskaart waarop publieke schuilplekken zijn opgenomen, eventueel met schuil-capaciteit. Het combineren van 'kaartlagen' tijdens het maken van de impactanalyse geeft inzicht in de mogelijkheden en knelpunten bij evacuatie tijdens een overstroming, en geeft richting tijdens het opstellen van een plan van aanpak voor de reddingsoperatie.

B	Vorbereidingsfase bij dreiging – Warme fase	Afstemming	Activiteiten	Resultaat
1	Tijdens dreiging neemt Bevolkingszorg contact op met aangewezen beheerders pl. schuilplekken in het gebied, of wordt via een app/ ander communicatiemiddel gecommuniceerd over de situatie en verwachtingen.	BZ borgt het proces inzet van publieke schuilplekken binnen de crisisbeheersings organisatie; inclusief crisiscommunicatie en besluitvorming evacuatie/reddingsoperatie.	Hoofd bevolkingszorg organiseert/initieert: * operationeel maken van de schuillocatie door beheerder, * delen van crisisinformatie over dreiging, mogelijkheid publieke schuilplekken en ter ondersteuning van zelfredzaamheid en samenredzaamheid.	Operationeel maken publieke schuilplekken: inclusief voorzieningen, mensen en middelen, informatie over dreiging, beschikbaarheid en bereikbaarheid publieke schuilplekken en informatie ter facilitering van zelfredzaamheid en samenredzaamheid
2	Hulpverlening: Middelen en mensen worden zo veel mogelijk strategisch in stelling gebracht.	BZ werkt binnen de multidisciplinaire crisisbeheersings organisatie samen om strategie te bepalen t.a.v. evacuatie en inzet beperkte capaciteit publieke schuilplekken.	Bepalen hoe publieke schuilplekken worden ingezet, monitoren beschikbaarheid binnen de schuilplekken en inzet van crisiscommunicatie en inzet van andere wijzen van faciliteren van dit proces. In het Programma van eisen schuillocaties 2019 zijn drie sterrenclassificaties van shelters opgenomen, die kunnen worden ingezet.	Zelfredzamen kunnen zelfstandig de schuilplek bereiken zodra nodig. Samenredzaamheid kan worden gefaciliteerd en verminderd zelfredzamen kunnen met extra eigen hulp en (beperkte) overheidshulp de schuilplek bereiken.
3	Crisiscommunicatie hulpverlening voordat schuilplekken zijn ingezet: Informatie wordt gedeeld ter ondersteuning van het gebruik maken van de publieke schuilplekken, zelfredzaamheid, samenredzaamheid en spontane hulp naar en rond de schuillocatie	Afstemming tussen BZ, informatiemanagement t.a.v. dreiging en waterpatronen (op basis van inschattingen), team gericht op reddingsoperatie (BRW).	Communicatieboodschap met elementen: dreiging, evacuatie, instructie: 'frame 'alsof je gaat kamperen', zelfredzaamheid, samenredzaamheid, gebruikmaking publieke schuilplekken wordt opgesteld per bedreigd (lokaal/regionaal) gebied. Beschikbaarheid ruimte binnen de verschillende locaties wordt in de gaten gehouden en daarover wordt gecommuniceerd.	Mensen die dat willen, kunnen de publieke schuilplekken tijdig bereiken, al dan niet met ondersteuning vanuit de hulpverlening op basis van informatie hulpverleningsdiensten.
4	Crisiscommunicatie hulpverlening tijdens operationeel zijn van publieke schuilplekken: zolang overstroming uitblijft mensen informeren over dreiging en situatie.	Afstemming tussen BZ en crisisbeheersings organisatie over dreiging en crisiscommunicatieboodschappen. Afstemming tussen BZ en beheerders publieke schuilplekken.	Faciliteren beheerders zodat zij tijdelijke bewoners (Getroffenen) kunnen informeren.	Informeren getroffen en faciliteren zelfredzaamheid en openbare orde.
5	Crisiscommunicatie bij uitblijven overstroming en afschaling.	Afstemming tussen BZ en crisisbeheersings organisatie over afschaling en bijbehorende crisiscommunicatie boodschappen. Afstemming tussen BZ en beheerders publieke schuilplekken over afschaling.	Afstemming tussen BZ en crisisbeheersings organisatie over dreiging en crisiscommunicatieboodschappen. Afstemming tussen BZ en beheerders publieke schuilplekken over communicatieboodschap en werkwijze.	Getroffenen rustig laten terugkeren naar huis. Afbouw schuillocatie

C	Reddingsfase tijdens overstroming	Afstemming	Activiteiten	Resultaat
1	Bij doorbraak/overstroming neemt Bevolkingszorg contact op met aangewezen beheerders pl. schuilplekken in het gebied, of wordt via een app/ ander communicatiemiddel gecommuniceerd over de situatie, verwachtingen en borgen van crisiscommunicatie.	BZ borgt het proces 'inzet van publieke schuilplekken' binnen de crisisbeheersings organisatie; inclusief crisiscommunicatie en besluitvorming evacuatie/reddingsoperatie.	Hoofd bevolkingszorg organiseert/initieert/faciliteert: *Operationeel maken van de schuillocatie door beheerder (Voor zover nog niet gerealiseerd), beschikbaarheid ruimte binnen de verschillende locaties wordt in de gaten gehouden en daarover wordt gecommuniceerd. *Delen van crisisinformatie over getroffen gebied en (weers)verwachtingen, mogelijkheid publieke schuilplekken en ter ondersteuning van zelfredzaamheid en samenredzaamheid.	(Binnen de mogelijkheden) operationeel maken publieke schuilplekken: inclusief voorzieningen, mensen en middelen, informatie over overstroomd gebied en verwachtingen, bereikbaarheid publieke schuilplekken en andere informatie ter facilitering van zelfredzaamheid en samenredzaamheid.
2	Hulpverlening: Middelen en mensen worden tijdens overstroming (nog zo veel mogelijk) in stelling gebracht, ervan uitgaande dat vooraf in beeld is waar dit nog veilig kan. Als het gebied overstroomt, is het echter in veel gevallen niet meer mogelijk om nog mensen en middelen in stelling te brengen. Dit moet dan voor de mogelijke doorbraak gebeuren. Alleen bij bepaalde doorbraken in bepaalde gebieden is er wel veel tijd. Meestal zal het overstroomen snel gaan en zal het te gevaarlijk zijn om op dat moment "het veld" in te gaan. Als het weer het toelaat en het overstroomd gebied toegankelijk wordt, worden mensen en middelen verder in stelling gebracht.	BZ werkt binnen de multidisciplinaire crisisbeheersings organisatie samen om strategie te bepalen t.a.v. evacuatie en inzet beperkte capaciteit publieke schuilplekken en reddingsoperatie.	Bepalen hoe publieke schuilplekken worden ingezet (als dat nog niet is gedaan) en inzet van crisiscommunicatie en inzet van andere wijzen van faciliteren van dit proces. (Denk aan hulp bij begeleiden verminderd zelfredzamen met hun verzorgers; BZ, GHOR, Rode Kruis). Veiligheid hulpverleners heeft aandacht! Na de overstroming zal de reddingsoperatie vorm moeten krijgen.	Voor zover inwoners nog niet in de schuilplekken zijn aangekomen, proberen getroffenen zelfstandig de schuilplekken te bereiken. Samenredzaamheid wordt gefaciliteerd en verminderd zelfredzamen kunnen met extra eigen hulp en in sommige gevallen (beperkte) overheidshulp proberen de schuilplekken te bereiken. Indien nodig en mogelijk bijstand bij operationeel maken/houden schuilplek.
3	Crisiscommunicatie hulpverlening tijdens de overstroming zodra schuilplekken worden ingezet : Informatie wordt gedeeld ter ondersteuning van het gebruik maken van de publieke schuilplekken, zelfredzaamheid, samenredzaamheid en spontane hulp naar en rond de schuil locatie.	Afstemming tussen BZ, informatiemanagement t.a.v. reële waterbeeld (op basis van informatie verkenningseenheden), team gericht op evacuatie en team reddingsoperatie (BRW).	Realisatie communicatie boodschap met elementen: evacuatie, verschillende type publieke schuilplekken (Zelfredzamen, verminderd zelfredzamen en huisdieren), instructie handelingsperspectieven: frame 'alsof je gaat kamperen', zelfredzaamheid, samenredzaamheid, gebruikmaking publieke schuilplekken wordt opgesteld per (lokaal/regionaal) gebied. Beschikbaarheid ruimte binnen de verschillende locaties wordt in de gaten gehouden en daarover wordt gecommuniceerd.	Voor de inwoners die (nog) niet zijn aangekomen op de schuillocatie tijdens de overstroming, wordt informatie gedeeld om tijdens de vlucht publieke schuilplekken te kunnen bereiken, al dan niet met ondersteuning vanuit de hulpverlening.

C	Reddingsfase tijdens overstroming	Afstemming	Activiteiten	Resultaat
4	<p>Crisiscommunicatie hulpverlening tijdens overstroming en operationeel zijn van publieke schuilplekken. Mensen informeren over reële waterbeeld, dreiging, situatie, verwachtingen handelingsperspectieven, inclusief mogelijkheden publieke schuilplekken en verschillende type publieke schuilplekken (voor zelfredzamen of verminderd zelfredzamen en huisdieren).</p>	<p>*Afstemming tussen BZ en crisisbeheersings organisatie over crisiscommunicatieboodschappen. Aandacht voor: verschillende type publieke schuilplekken (zelfredzamen, verminderd zelfredzamen en huisdieren) maar ook over (overige) capaciteiten van schuilplekken. *Afstemming tussen BZ en beheerders publieke schuilplekken.</p>	<p>Faciliteren vluchtende en schuilende inwoners. Faciliteren beheerders zodat zij tijdelijke bewoners (getroffenen) kunnen informeren.</p>	<p>Informeren getroffenen over publieke Schuilplekken en bijbehorende mogelijkheden en faciliteren zelfredzaamheid en openbare orde rond schuilplekken.</p>
5	<p>Hulpverlening: Middelen en mensen worden tijdens overstroming (als dat nog mogelijk is) in stelling gebracht naar gebieden die volgens de geprepareerde overstromingsscenario's sowieso (of enkele uren) droog blijven, om inwoners die nog willen schuilen te ondersteunen, als dat nog niet is gebeurd. In veel gevallen (scenario's) zal dit ook gelet op het weer, niet meer veilig/mogelijk zijn.</p> <p>'Publieke schuilplaats als Hub'.</p>	<p>BZ werkt binnen de multidisciplinaire crisisbeheersings organisatie samen om hulp bij evacuatie/vluchten naar publieke schuilplekken te ondersteunen. Aandacht voor verschillende typen schuilplekken en capaciteiten van schuilplekken.</p>	<p>Inwoners ondersteunen om de publieke schuilplekken te bereiken. Aandacht voor verschillende type publieke schuilplekken (voor zelfredzamen, verminderd zelfredzamen en huisdieren),</p>	<p>Zelfredzamen proberen zelfstandig de schuilplekken te bereiken eventueel ondersteund door hulpverleners. Verminderd zelfredzamen verplaatst je (in principe) niet tijdens overstroming.</p>
6	<p>Hulpverlening: Middelen en mensen worden (als dat nog mogelijk is) in stelling gebracht naar gebieden die volgens de geprepareerde overstromingsscenario's sowieso (of enkele uren) droog blijven, om publieke schuilplekken snel daarna operationeel te houden/maken. In veel gevallen zal dit ook gelet op het weer, niet meer veilig/mogelijk zijn.</p> <p>Bepaal vooraf wie dat gaan verzorgen bij welk type schuilplek (verschil tussen zelfredzamen en verminderd zelfredzamen)</p>	<p>BZ werkt binnen de multidisciplinaire crisisbeheersings organisatie samen om reddingsoperatie 'rond publieke schuilplekken' vorm te geven.</p> <p>Afweging tussen redden van mensen in publieke schuilplekken vs reddingscapaciteit voor andere doelen.</p>	<p>Publieke schuillocatie operationeel maken/houden.</p> <p>Bepalen of en hoe lang (bepaalde type) getroffenen moeten afwachten in de publieke schuillocatie.</p> <p>Beoordeling van situatie in publieke schuillocatie, op objectniveau en mens-niveau.</p>	<p>Getroffenen verblijven veilig in de publieke schuillocatie zolang nodig.</p>

C	Reddingsfase na overstroming	Afstemming	Activiteiten	Resultaat
7	Reddingsoperatie van getroffenen in publieke schuillocaties wordt gestart zodra de omstandigheden dat toelaten.	Conform deze handreiking	Bepalen hoe getroffenen gefaseerd de publieke schuilplekken kunnen verlaten en inzet van crisiscommunicatie en inzet van andere wijzen van faciliteren van dit proces. (Denk aan transport uit gebied en naar opvang). Veiligheid hulpverleners heeft aandacht!	Zelfredzamen proberen zelfstandig de schuilplekken te verlaten. Samenredzaamheid wordt gefaciliteerd en verminderd zelfredzamen kunnen met extra eigen hulp en (beperkte) overheidshulp proberen de schuilplekken te verlaten. Bijstand wordt verleend bij verlaten schuilplekken. Transport wordt via water, weg of lucht gerealiseerd.
8	Crisiscommunicatie bij ontstaan mogelijkheden verlaten (als onderdeel reddingsoperatie) publieke schuilplek door zelfredzamen.	*Afstemming tussen BZ en crisisbeheersings organisatie over 'vertrek zelfredzamen uit pl. Schuilplekken' en bijbehorende crisiscommunicatieboodschappen. *Afstemming tussen BZ en beheerders publieke schuilplekken over handelingsperspectieven na verlaten schuilplekken, waaronder mogelijkheden voor opvang in veilig gebied elders.	Realisatie crisiscommunicatieboodschappen en verspreiden daarvan. Afstemming tussen BZ en beheerders publieke schuilplekken over de crisisboodschap en de verdere werkwijze m.b.t. het redden van inwoners uit het gebied.	Zelfredzame getroffenen met behulp van goede informatie gefaseerd laten vertrekken uit publieke schuilplekken d.m.v. transport via water, weg of lucht.
9	Crisiscommunicatie bij ontstaan mogelijkheden verlaten publieke schuilplek door verminderd zelfredzamen.	*Afstemming tussen BZ en crisisbeheersings organisatie over 'vertrek verminderd zelfredzamen uit pl. Schuilplekken' en bijbehorende crisiscommunicatieboodschappen. *Afstemming tussen BZ en beheerders publieke schuilplekken over handelingsperspectieven na verlaten schuilplekken.	Realisatie crisiscommunicatieboodschappen en verspreiden daarvan. Afstemming tussen BZ en beheerders publieke schuilplekken over de crisisboodschap en de verdere werkwijze m.b.t. het redden van inwoners uit het gebied.	Verminderd zelfredzame getroffenen gefaseerd laten vertrekken uit de publieke schuilplekken d.m.v. transport via water, weg of lucht, met behulp van extra hulpverleners.
10	Crisiscommunicatie bij afschaling	*Afstemming tussen BZ en crisisbeheersings organisatie over afschaling en bijbehorende crisiscommunicatie boodschappen. *Afstemming tussen BZ en beheerders publieke schuilplekken over afschaling.	Realisatie en verspreiding van crisiscommunicatieboodschappen over afschalen en verwachtingsmanagement. Beheerders schuilplekken worden hierover geïnformeerd.	Getroffenen informeren over gefaseerd verlaten van de schuilplek en verder ontruimen van de schuilplek. Transport wordt via water, weg of lucht gerealiseerd.

D	EXTRA onderwerp: "Ontstaan" van niet geplande schuilplek	Afstemming	Activiteiten	Resultaat
	Als er een onverwachte overstroming plaatsvindt, worden aangewezen publieke schuilplekken ingezet, maar kunnen ook andere gebouwen schuilplek worden.	Tijdens de verkenning van het overstroomd gebied vanuit de crisisbeheersingsorganisatie, moet zoveel mogelijk in beeld worden gebracht waar de mogelijk spontane schuilplekken in het gebied aanwezig zijn. Informatie hierover wordt gedeeld met het team gericht op reddingsoperatie (BRW).	Na verkenning van het gebied, kunnen activiteiten zoals genoemd onder C (daar waar mogelijk) en E worden uitgevoerd.	Zoals genoemd onder C (daar waar mogelijk) en E.
E	EXTRA onderwerp: logistiek en transport	Afstemming	Activiteiten	Resultaat
	Logistieke verbindingen tussen publieke schuilplekken en veiliger plekken ten behoeve van het redden van mensen, maar ook het bevoorraden van die schuilplekken.	Afstemming tussen BZ en team reddingsoperatie over logistieke verbindingen van publieke schuilplek naar veilige plekken (Redden van mens en dier), maar ook van veilige plekken naar publieke schuilplek (Voedsel, medicijnen, etc.).	Organisatie van transport naar publieke schuilplekken, transport van publieke schuilplekken naar veilige plekken en transport van middelen, voedsel, medicijnen etc. van 'veilige plekken' naar publieke schuilplekken.	Gebruikmaking van publieke schuilplekken en het (langer) operationeel houden daarvan door tijdige bevoorrading etc. (Verhogen zelf- en samenredzaamheid).
F	EXTRA onderwerp: Gebruik van publieke schuilplek door hulpverlening	Afstemming	Activiteiten	Resultaat
	Naast aanlandplaatsen die zich op de scheiding tussen water(front) en land bevinden, kan het operationeel nodig zijn op de schuilplekken ook voorzieningen voor hulpverleners te treffen. Schuilplekken kunnen dan ook de rol van aanlandplaats krijgen.	Binnen het (betreffende) COPI zal hierover afstemming worden gezocht. Hulpverleners zullen hierover in contact treden met de beheerder.	Er kan een beroep worden gedaan op voorzieningen van de publieke schuilplek voor de verschillende hulpverleningsdiensten. Zo mogelijk met inzet of na vertrek van in schuilplek opgevangen personen.	Realisatie van een uitvalpost voor hulpverleners en een sterke koppeling van de publieke schuilplek met de reddingsoperatie.

BIJLAGE 2 OVERZICHT VAN GERELATEERDE DOCUMENTEN

	Gerelateerde documenten	Relatie
1	Programma van eisen schuillocaties, 2019	Dit programma van eisen kan worden toegepast als 'schouw' om te controleren of bestaande objecten hiervoor geschikt zijn. Het kan ook worden toegepast om eisen voor nieuwe locaties te formuleren. Dit programma levert de randvoorwaarden voor een goede publieke schuillocatie. Voorliggend document geeft handvatten om redding vanuit deze locaties vorm te geven.
2	Handreiking Redden van mens en dier tijdens overstromingen, Project Wave, 2020 (Wordt tweede helft 2020 verwacht)	Bieden van handvat, dat de veiligheidsregio en haar partners in de risico-en crisisbeheersing ondersteunt bij het opzetten van operationele reddingsacties van mens en dier op het moment dat de overstroming een feit is. Aangezien dit weinig voorkomt, is het praktisch en overzicht te hebben van met name de vorm van de reddingsoperatie, resourcemanagement en randvoorwaardelijke processen in de genoemde situatie. Nu staat Nederland bloot aan verschillende type overstromingsdreigingen. Dit betekent dat er naast een set aan basisuitgangspunten, ook meer specifiek gekeken wordt naar bijzonderheden per type overstroming. De handreiking gaat dieper in op de reddingsoperatie dan voorliggend document.
3	Handreiking Impactanalyse overstromingen en ernstige wateroverlast voor veiligheidsregio's, Project Water en evacuatie, 2017	Bieden van handvat, dat de veiligheidsregio en haar partners in de risico-en crisisbeheersing ondersteunt bij het inzichtelijk maken van de leefbaarheid van het effectgebied bij verschillende ernstige wateroverlast-of overstromingsscenario's en de gevolgen daarvan voor de in dat gebied aanwezige personen, dieren, zeer kwetsbare objecten en vitale infrastructuur. Afhankelijk van deze analyse kunnen publieke schuillocaties worden aangewezen, en opgenomen worden in de planvorming.
4	Handreiking Handelingsperspectieven overstromingen en ernstige wateroverlast, Project Water en evacuatie, 2017	Bieden van handvat voor veiligheidsregio en haar partners om in de koude fase te bepalen welke handelingsperspectieven voor bewoners bij overstromingen het beste zijn, dat wil zeggen leiden tot de minste slachtoffers in het overstroombare gebied. Ook bij inzet van publieke schuillocaties en de reddingsoperatie is het aanbieden van de handelingsperspectieven aan de bevolking een belangrijk uitgangspunt.
5	Handreiking Samenredzaamheid bij overstromingen en ernstige wateroverlast, Project Water en evacuatie, 2017	Deze handreiking bevat een modelaanpak voor risico-en crisis communicatie bij hoogwater en overstromingen. Informeren, alerteren, waarschuwen en alarmeren komen aan de orde. De handreiking gaat in op de evacuatiestrategie waarbij ook de publieke schuillocatie kan worden ingezet. Verder gaat het ook onder andere in op het omgevingsbeeld waarop samenredzaamheid kan worden gebaseerd, ook in en rond een schuillocatie.

Kantoor Plan B Crisismanagement

Beukenweg 6
8266 AE Kampen
06 51278964
Lizza@Plan-BCrisismanagement.nl

www.plan-bcrisismanagement.nl